

QORTI TAL-MAGISTRATI MALTA

MAGISTRAT

DR MICHAEL MALLIA LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tlieta 20 ta' Marzu,2001

Numru 1

Avviz. numru 1519/96mm

**Salvu Grima (Freeport
Operations) Limited**

vs

**Anthony Falzon & Sons
Limited**

Il-Qorti,

Rat l-avviz ippresentat mis-socjeta' attrici fl-20 ta' Dicembru 1996 fejn talbet lil din il-Qorti li tikkundanna lis-socjeta' konvenuta li thallas l-ammont ta' tlett mitt lira Maltin (Lm300) dovut lis-socjeta' attrici rapprezentanti bilanc dovut minnu wara danni kagunati. Thallas l-imghax legali u l-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra bonarja tal-24 ta' Lulju 1996, kontra s-socjeta' konvenuta li giet ingunta ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta fejn eccepiet illi:

1. It-talba attrici ghandha tkun michuda stante li s-socjeta' attrici ma rrendiet ebda servizzi lill-eccipjenti.
2. Salvi eccezzjonijiet ohra permessi mill-ligi.

Rat il-verbal tas-7 ta' April 1997 fejn is-socjeta' attrici talbet korrezzjoni fil-kawzali tal-avviz liema korrezzjoni giet milqugha.

Rat illi tali notifika tal-avviz kif korretta saret fit-12 ta' Mejju 1997.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta fejn din id-darba eccepiet illi :

1. In linea preliminari, it-talba attrici hija preskritta a tenur tal-Art.2153 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta.
2. Bla pregudizzju ghall-premess u fil-meritu, it-talba attrici ghandha tkun michuda stante li s-socjeta' konvenuta ma kkagunat ebda danni lis-socjeta' attrici.

3. Salvi eccezzjonijiet ohra permessi mill-ligi.

Semghet ix-xhieda bil-gurament.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Ikkunsidrat:

Illi din il-Qorti halliet il-kawza ghas-sentenza fuq l-eccezzjoni preliminari mqajjma mis-socjeta' konvenuta fejn invokat favur taghha l-artikolu 2153 tal-Kodici Civili li jippreskrivi terminu ta' sentejn ghall-azzjonijiet ghall-hlas tal-hsarat mhux ikkagunati b'reat, bhal ma hu l-kaz odjern, li kien si tratta ta' incident meta trakk proprjeta' tas-socjeta' konvenuta r-riversja fuq xi kaxxa tal-cables illi kienet fil-Freeport.

Irrizulta mill-provi illi dan l-incident gara fid-29 ta' Settembru 1993 (ara xhieda Roger Calleja a fol 23). Jidher illi bejn il-partijiet u bejn l-assikurazzjoni kien hemm xi korrisondenza u minn din il-korrisondenza rrizulta illi r-responsabbilta' ta' dan l-incident giet ammessa kemm mill-konvenuti u kemm mill-assikurazzjoni, pero' ma kienx gie ammess il-quantum illi kien gie mitlub mis-socjeta' attrici. Peress illi ghall-ewwel kienet giet

mitluba s-somma ta' xi seba' mitt lira (Lm700) imbaghad "as a sign of good will" maz-zmien din is-somma giet ridotta ghal tlett mitt lira (Lm300), meta r-rapprezentant tal-assikurazzjoni meta ra din il-varjazzjoni kollha, dehrlu li ma kellu l-ebda kontroll fuq it-tiswija li kienet qieghdha ssir, it-tip ta' danni illi gew subiti u kif issewwew, allura s-socjeta' assikuratrici ddecidiet illi ma jkollhiex x'taqsam aktar ma' dan il-kaz. Meta mbaghad saret ittra interpellatorja fl-24 ta' Lulju 1996 a fol 57 tal-process il-kumpanija assikuratrici tat parir lill-konvenuti biex jinjorawha peress illi ghadda z-zmien.

Irrizulta wkoll illi bejn li gara l-incident u l-prezentata ta' dan l-avviz, almenu sal-20 ta' Dicembru 1996, ma saret l-ebda ittra ufficjali. L-ewwel att gudizzjarju li setgha nterrompa l-preskrizzjoni kien dan l-avviz li ghal kull buon fini gie notifikat lill-konvenuti bil-forma korretta tieghu fit-12 ta' Mejju 1997. Ghal fini ta' preskrizzjoni quindi hija din l-ahhar data li l-Qorti trid tiehu nkonsiderazzjoni. Ma hemmx dubbju illi ai termini ta' l-artikolu nvokat mill-konvenuti dan it-terminu ghadda konsiderevolment minn dakinhar li sar l-incident u ghalhekk hemm ostakolu ghall-azzjoni attrici, pero' fil-frattemp saru diversi diskussjonijiet bejn il-partijiet u l-kumpanija assikuratrici liema diskussjonijiet saru minghajr pregudizzju.

Kif gia nghad dawn id-diskussjonijiet kienu dejjem jirrigwardaw il-quantum tad-danni illi kien qed jigi mitlub, liema quantum qatt ma gie accettat la mill-konvenuti u lanqas mill-kumpanija assikuratrici. Ghalhekk minkejja li kienu qed isiru dawn id-diskussjonijiet ma jistghax jinghad illi kien hemm xi rikonoxximent ta' dan id-debitu minn xi parti jew ohra.

Fil-fatt f'kawza deciza mill-Qorti ta' l-Appell fit-2 ta' Gunju 2000 fl-ismijiet Silvio u Catherine Frendo vs Andrew Faenza il-Qorti kienet qalet li rikonoxximent ta' debitu ghandu jkun car u nekwivoku ghall-ragunijiet ta' interruzzjoni ta' preskrizzjoni. Persuna ma kienx meqjus li kien accetta d-dejn semplicement billi offra li jinnegozja arrangament. Dana huwa proprju li gara f'dan il-kaz. Il-konvenuti minn nahha l-ohra qatt ma nnegozjaw xejn. Kienet is-socjeta' assikuratrici taghhom illi tidher illi kienet qed tinnegozja f'din il-kwistjoni u din is-socjeta' assikuratrici mhijiex qieghdha fil-kawza.

Minn nahha tas-socjeta' konvenuta dina qatt ma jidher illi accettat ic-cifra li kienet qed tigi mitluba minnha mis-socjeta' attrici. Fil-fatt a fol 53 tal-process John Falzon direttur tas-socjeta' konvenuta jghid fost affarijiet ohra li huma qatt ma

kellhom kuntatt mas-socjeta' attrici dwar dan il-kaz, ghad illi jiftakar li rcieva xi dokumenti minghand Salvu Grima. Minkejja illi huma accettaw ir-responsabbilta ta' l-incident, hallew f'idejn il-kumpanija assikurattrici sabiex tissabbilixxi kemm hemm dovut bhala danni. Din il-vertenza qatt ma giet risolta fi zmien preskritt mill-ligi.

Ghal dawn il-motivi,

Il-Qorti taqta' u tiddeciedi illi filwaqt illi tilqa' l-eccezzjoni ta' preskrizzjoni tal-konvenuti mqajjma fit-tieni nota ta' l-eccezzjonijiet taghhom. Tiddikjara l-azzjoni attrici preskritta ai termini tal-artikolu 2153 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta u konsegwentement tichad it-talba tas-socjeta' attrici bl-ispejjez kontra taghha.

Anthony Zammit

Dep Reg